

КОМОРА
СТРУКОВНА
ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИКА
ЗА РАЧУНОВОДСТВО

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

мр Млађан Динкић, министар
Немањина 22-26
11000 Београд

Београд, 22.07.2005.

ПРЕДМЕТ: ЗАХТЕВ ЗА ДОНОШЕЊЕ РАЦИОНАЛНИХ, ЈАСНИХ И ПРИМЕЊИВИХ ПРОПИСА, ПРОФЕСИОНАЛНО ЛИЦЕНЦИРАЊЕ РАЧУНОВОЂА У ЈАВНОЈ ПРАКСИ И ВРШЕЊА НАДЗОРА И КОНТРОЛЕ НАД РАЧУНОВОДСТВЕНИМ УСЛУГАМА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНСКОМ И ПРОФЕСИОНАЛНОМ РЕГУЛАТИВОМ.

Законом о рачуноводству и ревизији ("Службени лист СРЈ", бр. 71/2002) и то чланом 2. прописана је примена законске и професионалне регулативе, а одредбама члана 21., прописано је да правно лице или предузетник (осим запосленом) вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја може да повери и предузећу или предузетнику који има регистровану делатност за пружање рачуноводствених услуга и испуњава посебне услове који су прописани чланом 22. Закона. Ове одредбе су императивног карактера од којих се не може одступати на аутономној основи.

Такође, казним одредбама, Закона о рачуноводству и ревизији, и то чланом 37. став 1. тач. 10) и 12.) и чланом 38, прописане су високе новчане казне за привредни преступ за правна лица и предузетнике ако вођење пословних књига, састављање и презентацију финансијских извештаја повере супротно одредбама члан 21. Закона, као и за правна лица која обављају рачуноводствене послове супротно условима прописаним чланом 22. Закона.

Упркос чињеници постојања ових императивних одредби, законодавац није створио услове за њихову примену и то је узрок што се у великој мери овај сегмент пословања (услуга) одвија у зони сиве економије, захваљујући и одсуству надзора и контроле од стране Министарства финансија, пореске управе и других органа. Због нејасних законских одредби и ускраћене подршке професији од стране Министарства финансија, недовољна је и професионална контрола услуга у складу са професионалном регулативом – Међународним стандардима контроле квалитета, Међународним стандардима едукације и ИФАК-овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође. И поред тога и даље се предлажу све лошија и лошија законска решења, као последица утицаја појединих консалтинг компанија које профитирају на тако лошим законским решењима, сталним изменама и многим нејасноћама у њиховој примени.

Такав амбијент погодује нелегалним активностима, разним облицима и учесницима пружања рачуноводствених услуга, супротно императивним законским одредбама у чему предњачи извесна Задруга рачуновођа "КОНТО", Београд, Булевар Краља Александра 86, под чијим покровитељством су основане истоветне задруге и то:

- Задруга рачуновођа "БЕЉАНИЦА", Деспотовац, ул. Петра Драпшина 4;
- Задруга рачуновођа "БИЛАНС", Врање, ул. Ситничка 4;
- Задруга рачуновођа "ДОКУМЕНТ", Књажевац, ул. Бранка Радичевића 2;
- Задруга рачуновођа "КОНТИСТ", Бор, ул. Моше Пијаде 74;

- Задруга рачуновођа "КОНТО", Шабац, ул. Церска 19;
- Задруга рачуновођа "ДОМАЋИН", Шабац, ул. Вићентија Ракића 3;
- Задруга рачуновођа "КОНТО", Врњачка бања, тржни центар "Пијаца" 94;
- Задруга рачуновођа "КОНТО", Зајечар, ул. Пана Ђукића 12;
- Задруга рачуновођа "КОНТО", Нови Сад, ул. Николајевска 6;
- Задруга рачуновођа "КОНТО", Зрењанин, ул. Сомборска 25;
- Задруга рачуновођа "М&М", Смедерево, ул. Милоша Великог 11;
- Задруга рачуновођа "РАЧУНОВОЂА", Суботица, ул. Бориса Кидрича 1;
- Задруга рачуновођа "САЛДО", Чачак, ул. Богичевићева 6;
- Омладинска задруга "СТАРТ", Јагодина, ул. Браће Радуловић 41;
- Стамбена задруга "СТАРТ", Јагодина, ул. Браће Радуловић 41;
- Општа занатска задруга "ЗАНАТЛИЈА", Кикинда, ул. Генерала Драпшина 1; као и
- Удружење грађана "ДУСА И ЈА", Сомбор, Стапарски пут 11/ц;
- Пословно удружење "ТЕХНОРАД", Зрењанин, Петра Драпшина 1.

Из неке литературе сазнајемо да се много већи број задруга бави (илегално) услугама вођења пословних књига. Осим поменутих, овим нелегалним активностима бави се и Друштво рачуновођа и ревизора Врање (ул. Карађорђева 5) упркос томе што је Савез, у складу са ИФАК-овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође, виновнике искључио из свог чланства и трајно им одузео сертификате професионалног рачуновође, они и даље пружају услуге, захвљујући томе што се не врши контрола над применом Закона о рачуноводству и ревизији. Поред тога, учестала је и појава вођења пословних књига по основу уговора о делу, што је такође несагласно одредбама Закона о рачуноводству и ревизији, али и одредбама Закона о раду и Закона о облигационим односима. Наиме, послови вођења пословних књига нису временски детерминисани него су то послови који се обављају у континуитету, трајног су карактера (обавеза постоји докле год постоји привредни субјект) и могу се обављати искључиво под условима прописаним Законом о рачуноводству и ревизији. Не могу се обављати по основу уговора о делу, јер предмет уговора о делу може бити само одређен, конкретан посао прецизирано је чланом 199. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05), а мора се извршити за одређено време како је то прописано чланом 607. став 2. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, "Службени лист СРЈ", бр. 31/93, 22/99, 23/99, 35/99, 44/99).

Пословне књиге се масовно воде и без икаквих уговора, а извршени послови не евидентријау се ни код нарчуиоца ни код извршиоца посла (услуга), односно ни код исплатиоца ни код примаоца накнаде, чиме се избегавају законом прописане обавезе. Нажалост наведене нелегалне услуге не евидентирају ни надлжене институције Народна банка Србије - Центар за бонитет који врши пријем и обраду финансијских извештаја правних лица и предузетника.

Преко горенаведених задруга, удружења и других облика, са и без уговора, одређена лица (пензионери, инвалидски пензионери, запослена лица, поједини чиновници често запослени у контроли и надзору и др.) непроверене професионалне стручности, мимо услова прописаних Законом о рачуноводству и ревизији пружају рачуноводствене услуге. Наиме, као што је већ изнето вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја могу обављати правна лица и предузетници који испуњавају услове из члана 22. Закона, а могу се поверити само предузећу или предузетнику, у складу са чланом 21. Закона, а не и задрузи, ни удружењу грађана, нити се могу обављати по основу уговора о делу.

Ипак, кроз кршење прописа, захваљујући одсуству контроле и надзора, задруге, удружења и појединци нелегалним вођењем пословних књига и састављања финансијских извештаја оставрују значајна финансијска средства, а при чему се избегава и плаћање пореза и доприноса.

Уместо да легални облици (предузећа и предузетници) и запослене професионалне рачуновође у њима, пружају рачуноводствене услуге, воде пословне књиге и састављају истините финансијске извештаје и уредно измирују обавезе према држави укључујући

обавезе по основу пореза и доприноса, огроман број задруга и других нелегалних субјеката и физичких лица послове обавља супротно законским прописима.

Поред наведених облика, и правна лица и предузетници који поверавају вођење пословних књига задругама, удружењима или појединцима, такође крше законске прописе и избегавају обавезе.

Свесно или несвесно ови субјекти су доведени у заблуду у погледу легалности поверавања вођења њихових пословних књига, с обзиром на то да чине привредни преступ, у смисли члана 37. (став 1. тач. 10. и став 2.) Закона о рачуноводству и ревизији, зашта су прописане високе новчане казне и то до 3.000.000,00 динара за правно лице и до 150.000,00 динара за одговорно лице у правном лицу. У истој ситуацији и за предузетнике предвиђена је, чланом 38. Закона, висока новчана казна и то до 200.000,00 динара. Такође и поменуте задруге су одговорне за почињени привредни преступ, у смислу члана 37. (став 1. тач. 12. и став 2.) Закона о рачуноводству и ревизији, за који су прописане новчане казне у истоветном износу. Нажалост у одсуству контроле над применом закона нико не сноси санкције, а највећи губитник је држава.

Ради се о веома раширеној појави нелегалног рада, који иде на штету и уштрб квалитета и поузданости финансијских извештаја али и на штету легалног рада рачуноводствене професије, која не може да предузима ефикасне професионалне мере, у складу са ИФАК-овим Етичким кодексом, због нејасних законских одредби и одсутности подршке и надзора од стране Министарства финансија, односно Пореске управе.

Комора, као струковно удружење предузећа и предузетника за рачуноводство, због свега наведеног, **позива** пре свега:

- Министарства финансија, пореску управу и друге контролне органе да предузму одговарајуће мере у циљу спречавања рада супротно законским одредбама и адекватног санкционисања рада и пружања услуга супротно закону и на тај начин заштите легалне услуге, односно легалан рад предузећа и предузетника за рачуноводство;
- Министарство за привреду – Сектор за приватно предузетништво и Сектор за развој малих и средњих предузећа да заштити рад и равноправност на тржишту услуга легално регистрованих предузећа и предузетника за рачуноводство;
- Министарство трговине, туризма и услуга да омогући лагалан и равноправан рад на тржишту свих, па и рачуноводствених услуга;
- директоре предузећа и управне одборе да вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја поверавају легалним облицима и професионално–стручним рачуновођама;
- власнике, акционаре и предузетнике да имају у виду прописане високе казне и да поверавањем вођења пословних књига легалним облицима и професионално–стручним рачуновођама сачувају свој капитал.

Тражимо и од Народне банке Србије да Центар за бонитет приликом пријема финансијских извештаја, прима само извештаје чији је саставни део и професионална лиценца рачуновође који је саставио и потписао тај извештај.

Позивамо и Савез рачуновођа и ревизора Србије, као члана међународних регулаторних тела да у складу са ИФАК-овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође и убудуће покреће дисциплинске поступке против својих чланова који пружају рачуноводствене услуге мимо Закона (одузимањем професионалних исправа) и на тај начин заштити легалне услуге и рачуноводствену професију.

У вези са напред изнетим, струковна Комора предузећа и предузетника за рачуноводство са правом очекује од свих наведених, да се онемогуће нелегалне услуге и рад рачуновођама у јавној пракси уколико немају професионалну лиценцу, издату у складу са ИФАК-овим Етичким кодексом за професионалне рачуновође, Међународним стандардима едукације и Међународним сатандардом контроле квалитета од стране организације чланице

Међународне федерације рачуновођа, односно ако нису оспособљени за примену међународне и националне професионалне регулативе у складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и ревизији и на тај начин помогну и заштите легалан рад предузећа и предузетника регистрованих за пружање рачуноводствених услуга, односно рачуновођа запослених у тим субјектима.

Струковна комора (предузећа и предузетника за рачуноводство) тражи да се ове услуге пружају у складу са законском и професионалном регулативом, уредно плаћају порези и доприноси, запошљавају професионалне рачуновође едуковане за примену Међународних рачуноводствених стандарда и састављање истинитих финансијских извештаја. Значи тражимо рад и ред, да пословне књиге воде облици који су основани и организовани на легалан начин и да се састављају транспарентни финансијски извештаји у које ће имати поверење сви њихови корисници.

Од државе, односно надлежних државних органа тражимо да:

1. доносе рационалне, јасне и примењиве прописе, којима неће требати накнадна тумачења, односно мишљења;
2. врше надзор и контролу и онемогуће вршење рачуноводствених и ревизорских услуга супротно закону;
3. подрже професију и професионално самоорганизовање рачуноводствене професије и примену познатих процедура међународних регулаторних тела.

Тражимо од државе и то, да обезбеди одговарајући амбијент да професионалне рачуновође пружају услуге по највишим стандардима, у интересу државе, инвеститора, власника капитала, корисника и даваоца рачуноводствених услуга, што и јесте циљ организовања и захтева струковне Коморе и рачуноводствене професије у целини.

Уважени господине Министре, поводом овог нашег захтева, наведених проблема, као и наше спремности да помогнемо у доношењу адекватних решења, молимо Вас да нас примите. Том приликом би Вас додатно упознали са могућношћу превазилажења постојећих проблема као и са предлозима за доношење јасне законске регулативе у области рачуноводства и ревизије.

С поштовањем,

ДОСТАВЉЕНО:

1. Влада Републике Србије
др Војислав Кош туница, председник Владе
2. Народна банка Србије
Радован Јелашић, гувернер
Цен тар за бони те т
3. Министарство за привреду
Сек тор за приватно предузет ниш тво
Сек тор за развој малих и средњих предузећа
4. Министарство трговине, туризма и услуга
5. Пореска управа
Цен трала пореске управе
Регионални цен три: Београд, Нови Сад, Крагујевац, Ниш

ПРЕДСЕДНИК
Драгељуб Савиљ